

Nieuwsbrief

4 juni 2024

Bierroute als alternatief voor de kaasroute

De verschuldigdheid van erfbelasting door uw erfgenamen bij uw overlijden voelt bijzonder onrechtvaardig en incorrect aan en maakt de erfbelasting dan ook tot een van de meest gehate belastingen.

U wenst uw vermogen, waarop reeds diverse belastingen zijn betaald, immers door te geven aan uw kinderen, familie of andere erfgenamen zonder dat de Belgische Staat dit vermogen nog afroemt met zeer hoge bedragen.

Dat is nochtans de realiteit: bij een vererving in rechte lijn bedraagt de erfbelasting in Vlaanderen 27% (vanaf € 250.000,00) en bij een vererving tussen vreemden zelfs 55%.

U kunt deze erfbelasting evenwel vermijden door tijdig uw successie te regelen en hiervoor hoeft u niet eens naar een fiscaal belastingparadijs te verhuizen.

Zo kunt u uw aandelen van uw familiale vennootschap of uw familiale onderneming op heden, wanneer bepaalde voorwaarden vervuld zijn, nog steeds vóór een Belgische notaris aan 0% schenkbelasting schenken, zonder dat een overlevingsperiode in hoofde van de schenker moet overbrugd worden. Wel moeten na de schenking enkele voorwaarden gedurende een periode van 3 jaar na de schenking vervuld blijven.

Wanneer u andere roerende goederen schenkt vóór een Belgische notaris, dan zal hierop een bevrijdende schenkbelasting van 3% (in rechte lijn) of 7% verschuldigd zijn, die al beduidend lager is dan de hiervoor vermelde tarieven in de erfbelasting.

Een controle- en inkomstenbehoud in uwen hoofde kunt u garanderen door de schenking te combineren met de oprichting van een maatschap.

Met de sluiting van de kaasroute is de vraag gerezen of voor de schenking van aandelen van vennootschappen die niet kwalificeren als een familiale exploitatievennootschap, wel een notariële tussenkomst vereist is en of deze niet ook op

een rechtsgeldige manier onrechtstreeks (onderhands) geschonken kunnen worden, zoals effecten en liquiditeiten ook via een bankgift onrechtstreeks (onderhands) kunnen geschonken worden.

« Ondanks de sluiting van de Nederlandse kaasroute, blijft een successieplanning in België aan 0% schenkbelasting voor uw roerend vermogen mogelijk »

Een onrechtstreekse schenking vereist geen notariële tussenkomst en is bijgevolg niet verplicht registreerbaar. Op deze schenkingen is bijgevolg *geen schenkbelasting* verschuldigd, doch bij het overlijden van de schenker binnen de drie jaar (of 7 jaar wanneer de schenking aandelen van een familiale vennootschap betreft) zal het geschonkene alsnog aan erfbelasting onderworpen worden. Bij een nakend overlijden binnen de drie jaar bestaat wel steeds de mogelijkheid de schenking te registreren met betaling van 3% of 7% schenkbelasting en alzo een belastbaarheid in de erfbelasting te vermijden.

De onrechtstreekse schenking van aandelen zou hierin kunnen bestaan dat deze ingebracht worden in een maatschap, waarvan de begunstigden reeds het gros van de aandelen bezitten, zonder dat hiertoe bijkomende aandelen in de maatschap in hoofde van de inbrenger gecreëerd worden.

De maatschap wordt in deze techniek dan niet uitsluitend als controlevehikel gebruikt, maar ook als een instrument om een notariële schenkingsakte te vermijden (en zo buiten de toepassing van de schenkbelasting te blijven).

Vennootschapsrechtelijk is het alvast perfect mogelijk een inbreng in een maatschap te verrichten zonder dat er bijkomende aandelen in hoofde van de inbrenger gecreëerd worden.

Wanneer deze techniek, die een verarming van de inbrenger en een verrijking van de (overige) vennoten van de vennootschap tot gevolg heeft, gebeurt met de intentie om te begiftigen en deze begiftiging wordt aanvaard, dan is er volgens de heersende rechtsleer wel degelijk sprake van een rechtsgeldige onrechtstreekse schenking.

Voormelde feiten lagen ten grondslag aan de voorafgaande beslissing van de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) nr. 22.070 dd. 27 februari 2023 waarin laatstgenoemde expliciet stelde dat in voormeld geval een overlevingsperiode van 3 jaar / 7 jaar moet overbrugd worden in hoofde van de schenker, teneinde een belastbaarheid in de erfbelasting te vermijden.

De zogenaamde “bierroute” was hiermee geboren.

De reacties in de pers en politiek lieten evenwel niet lang op zich wachten en vele politici lieten zich negatief uit en spraken van “*fiscaal misbruik*” onder het mom “*dat de rijken zich weer via een achterpoortje aan belastingen onttrokken*”.

In casu is er m.i. echter geen sprake van fiscaal misbruik en is de operatie ook zowel burgerrechtelijk als vennootschapsrechtelijk perfect juridisch in orde.

Als men m.a.w. de bierroute, net zoals men in het verleden deed voor de kaasroute, wil sluiten, dan zal er m.i. een wetgevende tussenkomst vereist zijn en deze wetgeving zal slechts kunnen gelden voor de toekomst.

De kans is uiteraard reëel dat een nieuwe regering de wetgeving in die zin zal aanpassen in de toekomst en het zogenaamde “*achterpoortje*” (bierroute) zal sluiten.

Met de verkiezingen in zicht is, voor wie alsnog toepassing wil maken van de bierroute, snel handelen aldus de boodschap.

Wil wel noteren dat een onderhandse onrechtstreekse schenking wel wat beperkingen kent t.a.v. een notariële schenking, in die zin dat men zich bij de onderhandse schenking het vruchtgebruik niet kan voorbehouden en dat er ook geen beding van fidei commis de residuo in de schenking kan voorzien worden.

Een zorgvolmacht is cruciaal als sluitstuk van een degelijke successieplanning

Wanneer u onbekwaam wordt (coma, dementie...), dan bent u niet langer in de mogelijkheid om rechtshandelingen te stellen en beslissingen omtrent uw persoon te nemen.

Bij afwezigheid van een zorgvolmacht zal een Vrederechter een bewindvoerder (meestal een advocaat) aanstellen die dan in uw naam en voor uw rekening alle rechtshandelingen zal stellen en beslissingen omtrent uw persoon zal nemen onder toezicht en met machtiging van de Vrederechter.

Daarbij zal de Vrederechter nooit enige machtiging verlenen voor het verrichten van schenkingen op uw sterfbed, nu deze schenkingen niet in het belang van de onbekwame zijn.

Nochtans kunnen deze zogenaamde last minute schenkingen een zeer belangrijk financieel voordeel opleveren voor uw nabestaanden, nu de schenkbelasting veel lager is dan de erfbelasting.

In een zorgvolmacht kunt u wel, bij uw onbekwaam worden, aan een lasthebber naar uw keuze een volmacht tot schenken verlenen. U kunt in de zorgvolmacht ook voorzien aan wie, in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden deze schenkingen kunnen gebeuren.

Bij een onverwachts onbekwaam worden met nakend overlijden (bv. coma n.a.v. een verkeersongeval) kan uw successie (of het laatste stuk ervan) dan nog op uw sterfbed geregeld worden op basis van voormelde zorgvolmacht.

Een zorgvolmacht is als sluitstuk van uw successieplanning dan ook cruciaal.

Ann Voet